

Regelbunden tillsyn i Sandeplanskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Vellinge kommun under våren 2009 och besökt Sandeplanskolan den 11 och 12 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 10 augusti 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Sandeplanskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Sandeplanskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Sandeplanskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	48
Grundskola	725

Källa: Sandeplanskolan

Sandeplanskolan är belägen i Höllviken i södra delen av Vellinge kommun. Upptagningsområdet är i huvudsak bebyggt med villor och sommarstugor. Skolan byggdes på 1970-talet och den har sedan byggt till i omgångar för att bilda den F-9 grundskola den är idag. Inom skolans område ligger också förskola med ca 160 barn, fördelade på tre enheter och fritidshem och fritidsgård..

Grundskolan F-9 är indelad i tre enheter: blå, gul och röd. Varje enhet består av 2-3 arbetslag, F-2, 3-5 och alt. F-5 och 6-9. Personal och elever är knutna till en enhet. Daglig samverkan sker inom arbetslagen och den utgår från de gemensamma eleverna. Särskild konferens för samverkan mellan enheterna förekommer 1-2 gånger per månad.

Rektor har personalansvar för 149 medarbetare. Två platschefsassistenter stöttar rektor i administrativa uppgifter, t. ex. budgetarbete och har också personalansvar för viss personal. Rektor har också till sin hjälp tre samordnare, en för förskolan, två för grundskolan. Samordnarna på grundskolan är två före detta lärare som på heltid har ansvar för pedagogiska samordningsfrågor för årskurserna 1-6 resp. 7-9. Rektor var vid inspektionstillfället sjukskriven och tillförordnad rektor var en av samordnarna. Samordnarna, rektor och de två platschefsassistenter utgör tillsammans den operativa ledningsgruppen på skolan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Sandeplanskolan					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	1	3	0	0	8	.

Källa: Uppgifter från skolan 2004 - 2008

. = uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Sandeplanskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	221,1	214,5	227,7	214,2	223,3	223,5	216,7	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	72,4	67,8	86,9	77,8	82,1	83,7	79,6	76,6
Andel (%) behöriga till nationellt program	96,6	95,0	97,1	90,5	95,7	96,4	91,2	88,9

Källa: Skolverkets officiella statistik 2009-02-02

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Grundskoleeleverna i de lägre årskurserna når enligt intervjuade lärare och rektorn målen i hög grad även om inga systematiska sammanställningar av kunskapsresultaten hittills gjorts på skol- eller gruppnivå (se ovan tabell 2). Av de nationella ämnesproven i årskurs 5 framgår att omkring 95 procent av eleverna nått målen i engelska och svenska sedan 2004 medan resultaten i matematik varit något sämre, cirka 91 procent. De senaste två åren är dock de som nått målen i matematik i paritet med de som nått målen i svenska och engelska.

Av tabell 3 framgår att en stor del av eleverna i grundskolans betygssättande årskurser når målen. Sandeplanskolans resultat ligger under flertalet år i femårsperioden kring de genomsnittliga i kommunens skolor, men över kommungruppen och i riket. I förhållande till analysverktyget SALSA (Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser) ligger betygsresultaten senaste femårsperioden något under vad som skulle kunna förväntas med hänsyn till vissa bakgrundsfaktorer bland eleverna. Skillnaderna är dock inte stora.

Det finns över åren en skillnad i meritvärde mellan pojkar och flickor. Skillnaderna, som är något större än genomsnittet i riket, är till flickornas fördel, men de har minskat under den senaste femårsperioden.

Resultaten på nationella ämnesprov i årskurs 9 i svenska, matematik och engelska överensstämmer i huvudsak med betygen. Det finns en liten skillnad i matematik, där slutbetygen är något högre än provbetygen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, 2,5 Övergång och samverkan framgår att samarbetsformer vid övergångar skall utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. En del elever på Sandeplanskolan kommer från Stora Hammars skola. Av intervjuerna med elever och lärare framgår att inga systematiska samarbetsformer finns för elevernas övergångar mellan de båda skolorna. Skolinspektionen bedömer att samverkansformer för elevernas övergångar mel-

Ian Stora Hammars skola och Sandeplanskolan behöver utvecklas för att stödja elevernas utveckling och lärande.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt läroplanen för grundskolan Lpo 94 skall skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Ingen skall i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling. När det gäller frågan om Sandeplansskolan utgör en trygg miljö inriktad på lärande och som är fri från kränkande behandling har vid inspektionen framkommit olika uppgifter som inte är helt samstämmiga. Enligt den elevenkät som redovisas i skolans senaste kvalitetsredovisning, svarade 7 procent av eleverna i F-9 att de ofta utsatts för kränkningar och 1 procent att de alltid utsatts för kränkning. Svaren har i motsvarande enkäter varit likartade de senaste tre åren. Enligt kvalitetsredovisningen tycks innebörden i begreppet kränkning vara begränsad till mobbing. Vid intervjuerna under tillsynen har det också framkommit att föräldrar, elever, och personal delvis har olika uppfattningar i frågan om alla elever känner trygghet i skolan. Intervjuade föräldrar har uttryckt att tryggheten och trivseln i en elevgrupp har varit otillfredsställande under en längre tid, medan skolan har en delvis annan uppfattning. Skolinspektionen respektive Diskrimineringsombudsmannen utreder för närvarande två anmälningar från föräldrar med koppling till dessa förhållanden. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver fortsätta att utveckla sitt arbete mot alla former av kränkande behandling. Utgångspunkten i detta arbete måste vara att inga kränkningar tolereras. Framförallt behöver skolan utvecklas när det gäller att observera och utreda kränkningar och att vidta åtgärder som syftar till att förhindra kränkningar i framtiden. Skolinspektionen kommer att begära en särskild redovisning vid uppföljningen av denna kommuntillsyn vad gäller tryggheten och trivseln i den ovan nämnda elevgruppen.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under kommande året. En redogörelse för hur det planerade har genomförts ska tas in i efterföljande plan. Sandeplanskolan hade vid besökstillfället i februari 2009 en likabehandlingsplan daterad september 2007 och en från denna plan konkretiserad handlingsplan, kallad antimobbningplan, mot kränkande behandling, reviderad i januari 2009. Planen beskriver ett återkommande förebyggande arbete mot alla typer av kränkningar såväl som handlingar i akuta situationer. Däremot saknas konkreta tidsbestämda åtgärder som en följd av en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling endast i vissa delar uppfyller lagens krav. Planen behöver utvecklas när det gäller konkreta tidsbestämda åtgärder som en följd av en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Arbetet med en ny plan bör också bygga på ett större deltagande av barn och elever än vad som skett vid arbetet med den nuvarande likabehandlingsplanen.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

12 (13)

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. , Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Sandeplansskolan följer upp kunskapsresultaten på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå i ämnena svenska, engelska och matematik. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 och årskurs 9 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett större ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen Sandeplanskolans kvalitetsredovisning uppfyller i vissa delar förordningens krav. I den saknas dock en tydlig analys av skolans resultat och samt förslag till vilka åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse av de nationella målen. Av intervjuerna och granskat material har framkommit att eleverna har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisning. I övrigt har Sandeplanskolans kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Inspektörerna bedömer att Sandeplanskolans kvalitets redovisning behöver utvecklas när det gäller analysen av skolans resultat samt de förslag till åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse av de nationella målen. Eleverna och elevernas vårdnadshavare bör också i större utsträckning ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

2009-05-06

Martin Järnek

Ebba Svartz

Helene Roslund